

לפי רוב זכויות, ואם ברגע א' עשה אחד מזה שהכריע את העולם לכף זכות ונפסק הדין שיצא משיח, ואם יתעכב אולי בינתיים יעבור אחר על עצירה ויכריע לכף חובה, ושזכר לא יוכל לבוא, והנה מצינו בעירובין דף מג"א דאם יש תחומין למעלה מעשרה, לא יבוא משיח בשבת, יעו"ש, והגם שאיסור תחומין אינו אלא מדרבנן, חזינן שלמרות רצונו ומהירותו של המשיח לבוא מטעם שציארו, אם יש איסור דרבנן מתעכב ואינו בא, ואף שימנע שצאתו שבת יעבור משהו על עצירות, והתולאה שיטערו לחכות עד שהעולם יוכרע עוד פעם לכף לזכות, וימנע שזה יקח עשרות ומאות בשנים אעפ"כ המשיח אינו בא, כיון שציאתו כרוכה בעצירה על איסור מדרבנן, ולמדנו מכאן מה רב החשיבות והחומר של תקנתא דרבנן שאפילו אם ע"ז יתעכב ביאת המשיח למאות בשנים דבריהם קיימים. [ע"כ דברי הרב זללה"ה].

(ו) ולבאורא יש להעיר מ"ט סו"ס לא יבוא המשיח בשבת שיש בזה משום פקו"ג, שאם הדבר ידחה לרבות בשנים הרי שעשרות רבות של בני ישראל נהרגים במשך כל שנות הגלות, והיאך פקו"ג של רבים מבני"י אינו דוחה לאיסור תחומין דרבנן, ומאי שנא מכל שאר פקו"ג שדוחה לכל התורה, וגם אם נימא דלענין פקו"ג אין מחללין משום העמידות ובעינן שיהא פקו"ג בפנינו, וכדברי הנודע ביהודה הנודעים לענין נחמי מחיס [במה"מ יו"ד סימן ר"י], עדיין חיקשי דגם בזמן שיש ישראל השבויים ביד עכו"ם שגזרו עליהם להריגה מ"מ לא יבוא המשיח בשבת, [וכדמוכח בסוגיין בעירובין מג"א דהנויר מותר לשחות יין בשבת בכל גוונא, ואין הדבר תלוי אם יש ציאתו דהמשיח פקו"ג לפנינו, וכמוכח], וזה חיקשי מ"ט לא נדחה לאיסור תחומין דרבנן משום פקו"ג, ולבאורא עלינו לומר שדבר זה הוא כהלכה סגולית, וכגון דא אין דוחין איסורים, אמנם כבר הבאנו בסיומן י"ב הרבה ראיות שהלכה בדרך סגולית ג"כ דוחה שבת, [וגם דטובא יש לעיין בזה אם ההלכה מעול הגויים שמהא ציאת המשיח חשיבא כהלכה בדרך סגולית, אכן יתכן שעצם הגעתו ממקום רחוק טובא ע"י קפיאת הדרך וכיוצא"ו הוה כהלכה בדרך סגולית], ואשר ע"כ נראה הביאור בזה דקים להו לחז"ל דלא יתכן שהקב"ה יעשה עת גאולתנו באופן שימהוה עי"ז דחיה לאיסורא דרבנן, ולא כך היא דרכה של תורה והבן. וידידי הרה"ג ר' חיים שמואל דומב שליט"א הוסיף דביאת המשיח ע"י חלול שבת שהוא בפרסום רב הוה בגדר עקירת התורה והשבת, דזה מיתקן גם במקום דהוה פקו"ג, וכדברי החזו"א שהבאנו לעיל בסיומן כ"ג אות ט', - שו"ר בקובץ שעורים בפסחים אות נ"ה שכבר הקשה מ"ט לא יבוא המשיח בשבת משום פקו"ג.

שניתנה רשות לרופא לרפאות, והנה לא צריך קרא להחיר להחמסק במוזנות או בשאר צרכי האדם, משום דחולי הוא עונש על עצירות שצידו ולי"ה דבר טבעי וראוי להתחזק בתשובה ובנקשת רחמים ואז יתרפא, אלא שניתנה רשות להתרפאות כי בני עליה מועטים, והנה דורו של חזקיהו היו כולם בדרגה גבוהה וכדאמרין בסנהדרין נד, ב שכולם היו ת"ח ולא מלאו מינוק ומינוקת איש ואשה דלא היו בקיאים בהלכות טומאה וטהרה, ועוד אמרין בסנהדרין כ"א שקר החן זה דורו של משה והכל היופי זה דורו של יהושע יראת ה' היא תהלהל זה דורו של חזקיהו, וראוי היה להם לעמוד במגדל עוז אמונה ובטחון שלא להשתמש ברופאים, וכבר כתב הרמב"ן בפרשת בחקותי כי השרידים המקודשים בעבודת ה' אינם משתמשים ברופאים, ולכן גזו חזקיהו לספר הרפואות כי ראוי היה לדור זה להתנהג בהנהגה של בני עליה, עכתו"ד החזו"א עי"ש, [ויעיין בליקוטים שבסוף הספר אבן שלמה שכבר כתב כן והאריך בהאי ענינא], ולפ"ז הרי א"ש היטב הא דלא חשש חזקיהו משום פקו"ג דהחולים שבישראל, כי ע"י שיגנו לספר הרפואות הרי כל מי שחולה יתחזק בתשובה ובנקשת רחמים ועי"ז ישוב לאיתנו, ונמצא שאין כאן חששא דפקו"ג, [והגם שימנע שבעתיד ירדו ממדריגה גבוהה זאת, מ"מ כגון דא שוב ל"ה עיין דפקו"ג "לפנינו", ול"ה בכלל היתרא ודינא דפקו"ג, וכדברי הנודע ביהודה והחזו"א לענין נחמי מחיס], וזה כוונת רש"י שכתב "שלא היה לבס נכנע על חליים והיו מתרפאים מיד", וע"י שיגנו לספר הרפואות הרי יכנע לבס ויפשטו במעשיהם ויחזרו בתשובה ולאחר כן היו מתרפאים. - שו"ר בספר חפצת ישראל שם במשנה דכתב דחזקיהו רק "גזו" לספר הרפואות שלא יהא מצוי ביד ההמון אבל לא שרפו כדי שיוכלו להשתמש בו במקום סכנה.

(ה) ואמרנו להוסיף כאן הערה בענין פקו"ג, בקובץ "שערי תורה" שיצא לזכרו של מרן הרב מצריסק ביום השנה לפטירתו הוצא שם בעמוד קס"ט דברים שאמר הרב זללה"ה וזה תוכנם, - אימא בסנהדרין נ"ח ע"א דמשיח יתיב ביני עניי אכלי חלאים, וכולן שרו ואסירי בחד זימנא (פירש"י, מי שיש לו ארבע וחמש נגעים, מתירין כל נגעתן ביחד ומקנחין אותן וחוזרין וקושרין אותן) איהו שרי חד ואסירי חד (פירש"י, משיח שרי חד נגע ומקנחו וקושרו ואח"כ מתיר האחר) אמר דילמא מבעינא דלא איעכב (פירש"י, ועושה כן ואינו מתיר שני נגעים יחד דסבר אי בעי לי לזאת וליגאל את ישראל לא איעכב כדי קשירת שני נגעים) יעו"ש, המבואר כאן שמתי שהגיע זמנו של המשיח אינו מעכב ביאתו אף לרגע, והטעם דהרי העולם נדון